

Τραπεζικά Θέματα

από τη δραστηριότητα της ΕΕΤ

Επιμέλεια:
Χριστίνα Λιβαδά
Γιάννης Παλασάκης
Βασίλης Παναγιωτίδης
Κωνσταντίνος Τασάκος

Λειτουργία και εποπτεία τραπεζών

Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών

Συστήματα πληρωμών

Πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων
από εγκληματικές δραστηριότητες

Η πορεία της εφαρμογής του νέου πλαισίου για την κεφαλαιακή επάρκεια των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αναθεώρηση (recasting) της Οδηγίας 2000/12/ΕΚ σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και της Οδηγίας του Συμβουλίου 93/6/ΕΟΚ για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων, με την οποία ενσωματώθηκε στην Κοινότητα το νέο πλαίσιο της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία αναφορικά με την κεφαλαιακή επάρκεια των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων, έχει υιοθετηθεί και η μετάφρασή της στις επίσημες γλώσσες της ΕΕ αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο 2006.

Στις ΗΠΑ τα αποτελέσματα της νέας διερευνητικής άσκησης των επιπτώσεων (QIS 4) του ως άνω πλαισίου της Επιτροπής της Βασιλείας οδήγησαν τις εποπτικές αρχές των ΗΠΑ στην απόφαση να καθυστερήσουν την έναρξη εφαρμογής του.

Σε κοινοτικό επίπεδο, εν αναμονή της επίσημης μετάφρασης, το κύριο έργο της άρτιας προετοιμασίας του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος έχει αναλάβει η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (CEBS). Το τελευταίο χρονικό διάστημα η εν λόγω επιτροπή έχει δημοσιεύσει τις εξής κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με την εφαρμογή επιμέρους διαστάσεων του νέου πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας:

- ομοιόμορφο πλαίσιο υποβολής αναφορών προς τις εποπτικές αρχές (common reporting) (υπό α),
- εφαρμογή του δεύτερου πυλώνα του νέου πλαισίου για την κεφαλαιακή επάρκεια (υπό β),
- εποπτική αναγνώριση της εξελεγμένης μεθόδου για τον πιστωτικό κίνδυνο (IRB) και για το λειτουργικό κίνδυνο (AMA) (υπό γ),
- εποπτική αναγνώριση των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (υπό δ), και
- κατανομή αρμοδιοτήτων και συνεργασία των εποπτικών αρχών κατά την εφαρμογή του νέου πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας (υπό ε).

(α) Ομοιόμορφο πλαίσιο υποβολής αναφορών προς τις εποπτικές αρχές

Η CEBS ολοκλήρωσε στις 13.1.2006 τη διαβούλευση με παράγοντες της αγοράς αναφορικά με τη δημιουργία ενός πλαισίου ομοιόμορφων εποπτικών αναφορών για την κεφαλαιακή επάρκεια των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Επίσης, το Μάρτιο του 2006 η CEBS έδωσε στη δημοσιότητα την «ταξινόμηση» XBRL (έκδοση 1) αναφορικά με το ομοιόμορφο πλαίσιο υποβολής αναφορών κεφαλαιακής επάρκειας προς τις εποπτικές αρχές (COREP XBRL taxonomy 1.0). Σύμφωνα με την ταξινόμηση αυτή, οι πληροφορίες θα μπορούν να παρέχονται βάσει συγκεκριμένης υποδομής λογισμικού, η οποία θα βασίζεται στο πρωτόκολλο XML/XBRL (extensible Mark-up Language/eXtensible Business Reporting Language), που έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι ουδέτερο σε επιδράσεις ανεξάρτητων πληροφοριακών συστημάτων.

Σε αυτό το πλαίσιο πραγματοποιήθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος συνάντηση εκπροσώπων των τραπεζών και της Τράπεζας της Ελλάδος με σκοπό τη διερεύνηση της πιθανότητας αξιοποίησης της τεχνολογίας ηλεκτρονικής διαβίβασης οικονομικών στοιχείων XBRL (Extensible Business Reporting Language).

(β) Εφαρμογή του δεύτερου πυλώνα του νέου πλαισίου για την κεφαλαιακή επάρκεια

Στις 25.1.2006 η CEBS δημοσίευσε κείμενο κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την εφαρμογή του δεύτερου πυλώνα του νέου πλαισίου για την κεφαλαιακή επάρκεια. Στο εν λόγω κείμενο καταγράφονται αρχές βέλτιστης πρακτικής σε σχέση με το σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας από τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα (ΣΕΑΚΕ), με τη διαδικασία αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας από τις εποπτικές αρχές, και, τέλος, με τη διάδραση των δύο.

Παράλληλα, το Μάρτιο του 2006 δημοσιεύτηκε από τη CEBS συμπληρωματικό κείμενο στο οποίο καταγράφονται αρχές βέλτιστης πρακτικής αναφορικά με δύο θεματικές ενότητες στις οποίες οφείλουν να εστιάζουν οι εποπτικές αρχές κατά τη διενέργεια της διαδικασίας εποπτικής εξέτασης του 2ου Πυλώνα του νέου πλαισίου για την κεφαλαιακή επάρκεια:

- τον κίνδυνο εισοδήματος επιτοκίων στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο (interest income risk), και
- τον κίνδυνο συγκέντρωσης (concentration risk).

Ειδικότερα όσον αφορά τον κίνδυνο συγκέντρωσης, στην Οδηγία για την κεφαλαιακή επάρκεια των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων και συγκεκριμένα στο άρθρο 119, προβλέπεται η μελλοντική τροποποίηση του πλαισίου για τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα. Σε αυτό το πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε τη συμβολή (call for advice) της CEBS, η οποία δημοσίευσε ερωτηματολόγιο αναφορικά με τις πρακτικές που ακολουθούνται στις διάφορες εθνικές αγορές σε σχέση με τα χρηματοδοτικά ανοίγματα και εν γένει τον κίνδυνο συγκέντρωσης. Σκοπός της διαβούλευσης είναι να καταγραφούν:

- οι δείκτες έκθεσης που χρησιμοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα για την παρακολούθηση του κινδύνου συγκέντρωσης, καθώς επίσης και
- ο τρόπος με τον οποίο περιορίζεται η έκθεση στον εν λόγω κίνδυνο (ίδια κεφάλαια, τεχνικές μείωσης του κινδύνου κ.ά.).

(γ) Εποπτική αναγνώριση της εξελιγμένης μεθόδου για τον πιστωτικό κίνδυνο (IRB) και για το λειτουργικό κίνδυνο (AMA)

Τον Ιανουάριο του 2006 δημοσιεύτηκε από την CEBS συμπληρωματικό κείμενο διαβούλευσης για την εποπτική αναγνώριση της εξελιγμένης μεθόδου για τον πιστωτικό κίνδυνο (IRB) και για το λειτουργικό κίνδυνο (AMA). Στο εν λόγω κείμενο περιέχονται κατευθυντήριες γραμμές προς τις εποπτικές αρχές αφενός μεν αναφορικά με τη διαδικασία πιστοποίησης της μεθόδου εσωτερικών διαβαθμίσεων για τον πιστωτικό κίνδυνο (IRB) και της εξελιγμένης μεθόδου για το λειτουργικό κίνδυνο (AMA) και αφετέρου με τις ελάχιστες προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να πληρούνται για την πιστοποίηση αυτή. Επιπλέον, στο εν λόγω κείμενο περιλαμβάνονται κάποιες νέες θεματικές ενότητες προς διαβούλευση (τιτλοποίηση απαιτήσεων, downturn LGDs, ποσοτικές προϋποθέσεις για την AMA).

(δ) Εποπτική αναγνώριση των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

Αναφορικά με την εποπτική αναγνώριση των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, το τελικό κείμενο κατευθυντήριων γραμμών της CEBS δημοσιεύτηκε στις 20 Ιανουαρίου 2006. Είχε μεσολαβήσει η διαβούλευση αναφορικά με την αντιστοίχιση των αξιολογήσεων στα τιλοποιημένα ανοίγματα και σε μερίδια ΟΣΕΚΑ. Το τελικό κείμενο της CEBS περιέχει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα εξής θέματα:

- τη διαδικασία της αναγνώρισης,
- την εφαρμογή των κριτηρίων της αναγνώρισης από τις εποπτικές αρχές, και
- την αντιστοίχιση των αξιολογήσεων στους συντελεστές στάθμισης πιστωτικού κινδύνου.

(ε) Κατανομή αρμοδιοτήτων και συνεργασία των εποπτικών αρχών κατά την εφαρμογή του νέου πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας

Στις 25.1.2006 δημοσιεύτηκε τελικό κείμενο κατευθυντήριων γραμμών της CEBS σχετικά με την κατανομή αρμοδιοτήτων και τη συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών κατά την εφαρμογή του νέου πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας. Στο εν λόγω κείμενο διαμορφώνεται το πλαίσιο συνεργασίας των εμπλεκόμενων εποπτικών αρχών στην εποπτεία διασυνورياκά δραστηριοποιούμενων πιστωτικών ιδρυμάτων διακρίνοντας ανάλογα με τη μορφή της εγκατάστασης (υποκατάστημα και θυγατρική) και αποδίδοντας έμφαση στα θέματα της εποπτικής αναγνώρισης της εξελεγχόμενης μεθόδου για τον πιστωτικό κίνδυνο (IRB) και για το λειτουργικό κίνδυνο (AMA).

Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τις ειδικές συμμετοχές φυσικών και νομικών προσώπων σε πιστωτικά ιδρύματα

Σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία πραγματοποιήθηκε το 2005, η μη εναρμονισμένη εφαρμογή από τα κράτη-μέλη της ΕΕ των διατάξεων του άρθρου 16 της Οδηγίας 2000/12/ΕΚ αναφορικά με το πλαίσιο για τις ειδικές συμμετοχές φυσικών και νομικών προσώπων σε πιστωτικά ιδρύματα αποτελεί δυνητικό εμπόδιο στις διασυνورياκές εξαγορές και συγχωνεύσεις στο χρηματοπιστωτικό τομέα.

Ενόψει των ανωτέρω η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς η οποία θα διαρκέσει μέχρι το Μάιο του 2006. Βάσει των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δημοσιεύσει σχετική έκθεση το καλοκαίρι του 2006, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για τη μελλοντική τροποποίηση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου.

Το νέο πλαίσιο αρχών λειτουργίας και αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων (βλ. αφιέρωμα στο ίδιο τεύχος)

Το Μάρτιο του 2006 δημοσιεύτηκε η νέα ΠΔ/ΤΕ 2577/2006 για το πλαίσιο αρχών και λειτουργίας της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων (εφεξής Πράξη), με την οποία καταργείται η προηγούμενος ισχύουσα για την ίδια θεματική ΠΔ/ΤΕ 2438/1998.

Η έναρξη ισχύος της νέας Πράξης έχει οριστεί για τις 31 Μαΐου 2006, με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν στην υποχρέωση σύστασης Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, τη λειτουργία της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης και τις βασικές αρχές και κριτήρια σε επίπεδο ομίλου που έχει οριστεί για τις 30 Σεπτεμβρίου 2006.

Ως Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου ορίζεται το σύνολο των ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτει σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα του πιστωτικού ιδρύματος και συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του.

Οι ρυθμίσεις που καθιερώνονται με την ΠΔ/ΤΕ 2577/2006 θα μπορούσαν συστηματικά να ενταχθούν σε δύο κύριες κατηγορίες (βλ. Χ. Γκόρτσος, Το νέο πλαίσιο αρχών λειτουργίας και αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων στο αφιέρωμα του παρόντος τεύχους):

- εκείνες που καθορίζουν τις βασικές αρχές και τα κριτήρια αξιολόγησης του ΣΕΕ σε επίπεδο πιστωτικού ιδρύματος και σε επίπεδο ομίλου, και
- εκείνες που αναφέρονται στην υλοποίηση του ΣΕΕ και ειδικότερα στα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των οργάνων διοικητικής διαχείρισης και των υπηρεσιακών μονάδων που θέτουν σε εφαρμογή τις αρχές που διέπουν το ΣΕΕ.

Το περιεχόμενο της Πράξης σαφώς επηρεασμένο από τις διεθνείς ρυθμιστικές εξελίξεις αναφορικά με τα ζητήματα εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης, ανταποκρίνεται στα νέα δεδομένα που χαρακτηρίζουν τις συνθήκες λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων από την έκδοση της προηγούμενης πράξης το 1998 τόσο σε εσωτερικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ομίλου. Ειδικότερα, καθιερώνονται διεξοδικές διατάξεις για τη διαχείριση κινδύνων, την κανονιστική συμμόρφωση, την ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους, τα πληροφοριακά συστήματα και τον έλεγχο που πραγματοποιείται από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές, ενώ τροποποιούνται σημαντικά διατάξεις που αφορούν στις αρμοδιότητες και τις ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου, των Επιτροπών σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου και των υπηρεσιακών μονάδων του πιστωτικού ιδρύματος.

Στο πεδίο εφαρμογής της Πράξης υπάγονται όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν έδρα στην Ελλάδα, τα υποκαταστήματά τους στο εξωτερικό και τα χρηματοδοτικά ιδρύματα που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Εξαιρούνται εν μέρει τα υποκαταστήματα στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρα μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή εκτός αυτού, εφόσον υπόκεινται σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος σε ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας, στα οποία εφαρμόζονται μόνο οι διατάξεις της Πράξης για συγκεκριμένα θέματα, και ιδίως για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, περιλαμβανομένης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και τη διαφάνεια των συναλλαγών.

Καινοτόμες είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος τους οι ενότητες που αναφέρονται σε θέματα προσωπικού, διαχωρισμού καθηκόντων και σύγκρουσης συμφερόντων, στις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για συναλλαγές προσώπων που έχουν ειδική σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα και στις υποχρεώσεις που καθιερώνονται προκειμένου να διασφαλίζεται η παροχή κατάλληλων υπηρεσιών προς τους πελάτες.

Ιδιαίτερα σημαντικές είναι επίσης οι διατάξεις με τις οποίες θεσμοθετείται η υπό προϋποθέσεις υποχρεωτική σύσταση της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν τα πιστωτικά ιδρύματα για την αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής τους σε θέματα οργάνωσης και ΣΕΕ σε επίπεδο ομίλου των επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα, περιλαμβανομένων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων των οποίων διατηρούν τον έλεγχο.

Καθιερώνεται επίσης η υποχρεωτική υπό προϋποθέσεις σύσταση Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, κύριες αρμοδιότητες της οποίας είναι η διαμόρφωση της στρατηγικής ανάληψης πάσης μορφής κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων, η μέριμνα για την ανάπτυξη εσωτερικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων, ο καθορισμός των αρχών που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση κινδύνων και η ενημέρωση του Δ.Σ. σχετικά με τους σημαντικότερους κινδύνους που έχει αναλάβει το πιστωτικό ίδρυμα. Αντίστοιχα, περιγράφονται πλέον διεξοδικά οι αρμοδιότητες της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία ορίζεται ότι έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό, εξειδίκευση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δ.Σ. και με βάση τις ειδικότερες διατάξεις που περιέχονται στην Πράξη.

Έργο της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης ορίζεται στην Πράξη ότι είναι η θέσπιση και εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών και η εκπόνηση σχετικού ετήσιου προγράμματος με στόχο την επίτευξη της πλήρους και διαρκούς συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος προς το εκάστοτε ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο και τους εσωτερικούς κανονισμούς του πιστωτικού ιδρύματος.

Με την Πράξη παρέχεται τέλος εξουσιοδότηση στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος ιδίως για την παροχή οδηγιών σε σχέση με την εφαρμογή της Πράξης και την προσαρμογή της προς τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις συστάσεις της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας.

Β. Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών

Εθνικό επίπεδο

Δημόσιες προτάσεις

Πρόσφατα κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων προς ψήφιση σχέδιο νόμου αναφορικά με τις δημόσιες προτάσεις, με το οποίο ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η ομότιπλη Οδηγία 2004/25/ΕΚ.

Η Οδηγία 2004/25/ΕΚ, με την οποία καθιερώνεται η υποχρέωση δημόσιας πρότασης σε περίπτωση απόκτησης ελέγχου εισηγμένης εταιρείας και θεσπίζονται μέτρα προστασίας της μειοψηφίας των μετόχων και ενημέρωσης των επενδυτών υιοθετήθηκε μετά από 15 χρόνια διαπραγματεύσεων. Ως προϊόν συμβιβασμών, η Οδηγία προβλέπει ευρείες διακριτικές ευχέρειες για τα κράτη-μέλη, με συνέπεια να θεωρείται ότι δεν ευνοεί την καθιέρωση ενιαίας αγοράς στον τομέα του εταιρικού ελέγχου.

Μέχρι σήμερα, στην ελληνική έννομη τάξη, το πλαίσιο διενέργειας δημόσιων προτάσεων για την απόκτηση του ελέγχου εισηγμένων εταιρειών ρυθμίζεται από την Απ. Ε.Κ. 2/258/2002.

Το σχέδιο νόμου με το οποίο ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2004/25/ΕΚ σχετικά με τις δημόσιες προτάσεις δημιουργεί ένα νέο καθεστώς, ακολουθώντας τη φιλοσοφία και τις ρυθμίσεις της Οδηγίας, ενώ σε συγκεκριμένα σημεία κάνει χρήση των διακριτικών ευχερειών που παρέχονται από αυτήν.

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στη σχετική διαβούλευση, αν και όχι στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, και υπέβαλε μεγάλο αριθμό σχολίων επί του σχεδίου νόμου, αρκετά από τα οποία έγιναν δεκτά. Ορισμένα σημαντικά ζητήματα που θα μπορούσαν να τύχουν διαφορετικής ρύθμισης ή επεξεργασίας είναι τα εξής:

(α) Με το σχέδιο νόμου (άρθρο, 7 παρ. 1) γίνεται χρήση της παρεχόμενης από την Οδηγία ευχέρειας και τροποποιείται η μέχρι σήμερα ισχύουσα διάταξη, **προβλέποντας μειωμένο όριο 1/3 των δικαιωμάτων ψήφου (από 50%), η υπέρβαση του οποίου ενεργοποιεί την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης αγοράς για το σύνολο των κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας.** Αν και όπως τονίζεται στην αιτιολογική έκθεση, σκοπός της μείωσης είναι η προσαρμογή της ρύθμισης στη διαρκώς εξελισσόμενη οικονομική πραγματικότητα και στην εναρμόνιση με τα ισχύοντα στις περισσότερες χώρες της ΕΕ, η μείωση του εν λόγω ορίου μπορεί να χαρακτηριστεί ως αυστηρή, ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης όπου υπάρχουν ήδη συμπαγείς ή συντονισμένες πλειοψηφίες, οπότε η απόκτηση του 1/3 των δικαιωμάτων ψήφου δεν θα σηματοδοτεί αναγκαστικά και την απόκτηση του ελέγχου της εταιρείας, προϋπόθεση που προβλέπεται στο άρθρο 5, παρ. 1 της Οδηγίας. Έχοντας τούτο υπόψη, και με δεδομένη τη δυνατότητα του κάθε κράτους-μέλους να ορίσει εκείνο το ποσοστό που θα ενεργοποιεί την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης εξαγοράς, η ΕΕΤ πρότεινε να παραμείνει ως ελάχιστο όριο το ήδη προβλεπόμενο 50% των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρείας ή, εναλλακτικά, να παραμείνει το όριο αυτό για τις εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης και να προβλεφθεί το μειωμένο όριο του 1/3 για τις εταιρείες μεγάλης κεφαλαιοποίησης, δεδομένης και της πολυμετοχικότητας που χαρακτηρίζει τις τελευταίες.

(β) Το σχέδιο νόμου, κάνοντας χρήση και της σχετικής ευχέρειας που παρέχεται στα κράτη-μέλη από την Οδηγία, επιλέγει να μην επαναλάβει τη σχετική ρύθμιση που προβλέπεται στο άρθρο 5, παρ. 3 της Απ. ΕΚ 2/258/5.12.2002, σύμφωνα με την οποία δεν εξομοιώνονται με τα δικαιώματα ψήφου που κατέχει πιστωτικό ίδρυμα του Ν. 2076/1992 τα δικαιώματα ψήφου τα οποία αντιστοιχούν σε κινητές αξίες που το ίδρυμα αυτό κατέχει δυνάμει συμβάσεως ενεχύρου ως ενεχυρούχος δανειστής. Ο υπολογισμός, όμως, των δικαιωμάτων αυτών ενδέχεται να δημιουργήσει αυξημένες υποχρεώσεις για υποβολή δημόσιων προτάσεων εξαγοράς σε τράπεζες, οι οποίες έγιναν δανειστές με ενέχυρο επί κινητών αξιών και κράτησαν το δικαίωμα άσκησης ψήφου όχι για την απόκτηση ελέγχου της συγκεκριμένης εταιρείας αλλά για το λόγο διασφάλισης επιστροφής των δανείων που χορήγησαν. Προκειμένου, λοιπόν, να αποφευχθεί η μετατροπή μιας τράπεζας από δανειστριά σε επιχειρηματία μέσω υποχρεωτικής υποβολής δημόσιων προτάσεων εξαγοράς, η ΕΕΤ πρότείνει να επαναληφθεί στο σχέδιο νόμου η σχετική διάταξη του άρθρου 5, παρ. 3 της Απ. ΕΚ 2/258/5.12.2002.

(γ) Η εξαίρεση των περιπτώσεων αποκρατικοποιήσεων από τις υποχρεωτικές δημόσιες προτάσεις (άρθρο 8 (z) του σχεδίου νόμου) δημιουργεί διάκριση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και εις βάρος των άλλων μετόχων. Κατά τούτο, όμως, ενδέχεται να έρχεται σε αντίθεση με την Οδηγία, η οποία επιτρέπει μεν (άρθρο 5, παρ. 4) τη θέση επιπλέον εξαιρέσεων από την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης, υπό την προϋπόθεση όμως ότι δεν θίγονται οι γενικές αρχές του άρθρου 3 παρ. 1 (άρθρο 5, παρ. 1 του σχεδίου νόμου), μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η ισότητα μεταξύ των μετόχων (εδάφιο (α)).

(δ) Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 8 του σχεδίου νόμου περιλαμβάνει την εξαίρεση από την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης σε περίπτωση που η απόκτηση κινητών αξιών είναι αποτέλεσμα συγχωνεύσεως μεταξύ εταιρειών οι οποίες έχουν τη σχέση μητρικής-θυγατρικής ή υπόκεινται σε ενοποίηση. Η εξαίρεση αυτή θα μπορούσε να μην περιοριστεί μόνο σε αυτή την περίπτωση μετασχηματισμού, αλλά να διευρυνθεί η διάταξη ώστε να συμπεριλάβει όλες τις πράξεις συγχώνευσης με απορρόφηση, διάσπασης ή απόσχισης, όπως άλλωστε σήμερα ισχύει με την Απ. ΕΚ 2/258/5.12.2002. Επίσης, η ΕΕΤ πρότείνει να διευρυνθεί η εξαίρεση της περίπτωσης (ε) του άρθρου 8 του σχεδίου νόμου (απόκτηση κινητών αξιών λόγω άσκησης δικαιωμάτων ψήφου), ώστε να περιλάβει όλες τις περιπτώσεις απόκτησης κινητών αξιών άνευ ίδιας πρωτοβουλίας (π.χ. άσκηση δικαιώματος put option από τον πωλητή, αύξηση ποσοστού λόγω ακύρωσης ίδιων μετοχών κ.λπ.). Τέλος, θα μπορούσε να διατηρηθεί στο σχέδιο νόμου η εξαίρεση που σήμερα ισχύει για την απόκτηση κινητών αξιών από επιχειρήσεις που ενεργούν ως ανάδοχοι σε εκπλήρωση υποχρεώσεών τους από τη σύμβαση αναδοχής.

(ε) Εφόσον η Οδηγία παρέχει τέτοια ευχέρεια (βλ. άρθρο 5, παρ. 5, εδ. 3), θα μπορούσε να προβλεφθεί η ευχέρεια των αποδεκτών της πρότασης να επιλέξουν την καταβολή του ανταλλάγματος σε μετρητά όχι μόνο στην περίπτωση υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης (βλ. άρθρο 9, παρ. 1) αλλά και στην περίπτωση προαιρετικής πρότασης.

(στ) Για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών, η ΕΕΤ πρότείνει να εισαχθεί εξαίρεση εφαρμογής των προβλέψεων του άρθρου 15 περί κατάρτισης και δημοσιοποίησης της γνώμης του Δ.Σ. της υπό εξαγορά εταιρείας στην περίπτωση που τη δημόσια πρόταση υποβάλλει πρόσωπο που κατέχει ήδη και ασκεί τουλάχιστον το 90% των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρείας. Στην περίπτωση αυτή η διατύπωση γνώμης από τη διοίκηση της υπό εξαγορά εταιρείας και η χρησιμοποίηση συμβούλου φαίνεται ως περιττή πολυτέλεια, ενόψει και της φιλοσοφίας του άρθρου 27 που ρυθμίζει το squeeze-out right του κατόχου 90% των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρείας.

(z) Ενόψει των ρυθμίσεων και των ευχερειών που παρέχονται από την Οδηγία, η ΕΕΤ πρότεινε να συμπληρωθεί το άρθρο 27 του σχεδίου νόμου, ώστε αυτός που αποκτά το 90% των δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρείας με οποιονδήποτε τρόπο (π.χ. με μεταβίβαση πακέτου μετοχών) και όχι μόνο κατόπιν δημόσιας πρότασης όπως ρητά προβλέπεται στην παράγραφο 1, να έχει το δικαίωμα να του μεταβιβαστούν, εφόσον το επιθυμεί, και οι υπόλοιπες μετοχές της εταιρείας. Ενόψει του γεγονότος ότι η απόκτηση του 90%, ούτως ή άλλως, ενεργοποιεί την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης, σκοπός της προτεινόμενης συμπλήρωσης είναι να μην υποχρεώνεται ο αποκτών να υποβληθεί σε αυτή τη χρονοβόρα διαδικασία, όταν θα έχει ήδη δηλώσει την επιθυμία του να αποκτήσει και τις υπόλοιπες μετοχές, αλλά να εφαρμόζεται σε αυτή την περίπτωση η απλουστευμένη διαδικασία του άρθρου 27. Επίσης, προς απλοποίηση των εν γένει διαδικασιών, θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο να γίνει συμπλήρωση (συνοδευόμενη, ίσως, και από τροποποίηση άλλων διατάξεων της χρηματιστηριακής νομοθεσίας), ώστε με την ολοκλήρωση της διαδικασίας για την άσκηση του δικαιώματος απόκτησης του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου εταιρείας από προτεινόμενα που κατέχει ήδη το 90% των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρείας να επέρχεται αυτόματα, εφόσον το ζητά ο προτείνων, και η έξοδος από την οργανωμένη αγορά, χωρίς άλλη περαιτέρω διαδικασία.

Γ. Συστήματα πληρωμών

Κοινοτικό επίπεδο

Θεσμικό πλαίσιο υπηρεσιών πληρωμών στην εσωτερική αγορά

Όπως είναι γνωστό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε, το Δεκέμβριο του 2005, πρόταση Οδηγίας για «τις υπηρεσίες πληρωμών στην Εσωτερική Αγορά». Στόχος της Επιτροπής είναι η υιοθέτηση της Οδηγίας από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέχρι το τέλος του 2006 και η ενσωμάτωση των διατάξεων της στις εθνικές έννομες τάξεις μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2007.

Ο ευρωπαϊκός τραπεζικός κλάδος, εκφραζόμενος από τις ενώσεις του πιστωτικού τομέα και υπό το συντονισμό του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών (European Payments Council - EPC), προχώρησε στις ακόλουθες ενέργειες μετά τη δημοσίευση της πρότασης Οδηγίας:

1. Εξέδωσε Δελτίο Τύπου εκφράζοντας την ικανοποίηση του κλάδου για τη δημοσίευση της πρότασης Οδηγίας λόγω της ιδιαίτερης σημασίας της υιοθέτησης ενός ενιαίου θεσμικού πλαισίου για την έγκαιρη υλοποίηση του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ με πρωτοβουλίες της αγοράς.
2. Επεξεργάστηκε το κείμενο της Οδηγίας στο σύνολό του και διαμόρφωσε πρόταση τροποποίησης 34 σημείων σε 28 άρθρα της Οδηγίας. Οι εν λόγω προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν κυρίως τα εξής ειδικότερα ζητήματα:
 - την ανάγκη υποστήριξης, με τη διαμόρφωση ενός ενιαίου θεσμικού πλαισίου, των πανευρωπαϊκών σχημάτων άμεσων χρεώσεων και μεταφορών πιστώσεων που ολοκληρώθηκαν από το EPC το Μάρτιο του τρέχοντος έτους,
 - την επέκταση του χρόνου ολοκλήρωσης της πίστωσης του εντελλόμενου ποσού στο λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου από την επόμενη εργάσιμη ημέρα, όπως προβλέπει η σχετική διάταξη της πρότασης Οδηγίας, σε τρεις εργάσιμες ημέρες το αργότερο,
 - τη διαμόρφωση κοινών κανόνων ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών παρόχων υπηρεσιών πληρωμών (πιστωτικά ιδρύματα, ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, ιδρύματα πληρωμών, κ.ά.),
 - τον περιορισμό της αντικειμενικής ευθύνης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών έναντι της πελατείας του,
 - τις υποχρεώσεις πληροφόρησης προς την πελατεία των τραπεζών και ειδικότερα προς τις επιχειρήσεις, και
 - την εναρμόνιση του θεσμικού πλαισίου, δεδομένου ότι 33 άρθρα της Οδηγίας παρέχουν διακριτικές ευχέρειες στα κράτη-μέλη.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, εκπροσωπούμενο από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών στις Ομάδες Εργασίας και την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών, αφενός συνέβαλε, με σχόλια και παρατηρήσεις, στη διαμόρφωση των θέσεων που εξέφρασε το τελευταίο σε σχέση με τις διατάξεις της πρότασης Οδηγίας και αφετέρου αποφάσισε να εκπονηθεί από κάθε τράπεζα μία έρευνα/μελέτη προκειμένου να εντοπιστεί και καταγραφεί εσωτερικά το σύνολο των επιπτώσεων που θα έχει σε επιχειρηματικό, λειτουργικό και τεχνικό επίπεδο, η προσαρμογή της στη νέα πραγματικότητα που δημιουργεί ο ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος πληρωμών, όπως αυτός οριοθετείται και προσδιορίζεται από τα σχετικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών.

Κίνητρα για τη δημιουργία του ενιαίου χώρου πληρωμών σε ευρώ

Ο πολιτικός στόχος για την υλοποίηση του SEPA από την 1η Ιανουαρίου 2008 εκφράζεται από δύο βασικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

1. τη διαμόρφωση ενιαίου νομοθετικού πλαισίου για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, και
2. τη διενέργεια μελέτης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τα κίνητρα δημιουργίας της ενιαίας αγοράς πληρωμών σε ευρώ (SEPA incentives).

Σε σχέση με την πρώτη πρωτοβουλία έχει ήδη εκδοθεί, όπως προαναφέρθηκε, από το Δεκέμβριο του 2005, πρόταση Οδηγίας, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της πρώτης ανάγνωσης από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Αναφορικά με τη δεύτερη πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Φεβρουάριο του 2006, δημοσιεύτηκε ένα πρώτο κείμενο διαβούλευσης με καταληκτική ημερομηνία για την αποστολή σχολίων από τους εμπλεκόμενους φορείς τα τέλη Μαρτίου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών (European Payments Council - EPC), στο οποίο εκπροσωπείται η ΕΕΤ, συμμετείχε στη διαβούλευση υποβάλλοντας κείμενο θέσεων σχετικά. Σύμφωνα με αυτό, βασικές προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος επιτυχίας του ενιαίου χώρου πληρωμών σε ευρώ, είναι οι ακόλουθες:

- στήριξη από τις δημόσιες αρχές των βασικών επιχειρηματικών προδιαγραφών για τα πανευρωπαϊκά σχήματα άμεσων χρεώσεων και μεταφορών πιστώσεων που έχουν οριστικοποιηθεί με πρωτοβουλίες της αγοράς, όπως αυτές εκφράζονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο του EPC,
- διαμόρφωση μιας συνεπούς και θετικής επικοινωνιακής πολιτικής, απευθυνόμενης προς όλους τους χρήστες και παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, για τα πλεονεκτήματα του ενιαίου χώρου πληρωμών σε ευρώ από όλες τις εθνικές και κοινοτικές δημόσιες αρχές,
- έγκαιρη διαμόρφωση ενιαίου θεσμικού πλαισίου για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά,
- εξασφάλιση της απαιτούμενης ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες πληρωμών συμβατά με τον SEPA με τη χρήση τέτοιων πανευρωπαϊκών μέσων πληρωμής από τις δημόσιες υπηρεσίες των κρατών-μελών που αποδέχονται και πραγματοποιούν πληρωμές,
- πρακτική στήριξη των καταναλωτών και επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να προσαρμοστούν, υιοθετήσουν και χρησιμοποιήσουν τα πανευρωπαϊκά μέσα πληρωμών, και
- ενίσχυση των μέτρων για τη στήριξη της προσπάθειας που καταβάλλει ο τραπεζικός κλάδος για τη μείωση χρήσης των μετρητών και την αντικατάστασή τους από ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών.

Βάσει χρονοδιαγράμματος που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα πορίσματα της διαβούλευσης θα ολοκληρωθούν έως τα μέσα του 2007, οπότε και θα δημοσιευτεί Λευκή Βίβλος, προτείνοντας ενδεχομένως τη λήψη νομοθετικών μέτρων σε κοινοτικό επίπεδο.

Κείμενα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών με τα οποία οριοθετείται ο Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA)

Στις 17 Φεβρουαρίου 2006, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) δημοσίευσε την τέταρτη ετήσια έκθεση προόδου για την υλοποίηση του SEPA. Στην εν λόγω έκθεση αναλύονται οι προσδοκίες της ΕΚΤ σε σχέση με τον τραπεζικό κλάδο, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της υλοποίησης του ενιαίου χώρου πληρωμών σε ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2008, με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσής του το τέλος του 2010. Στην έκθεση της ΕΚΤ επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- η ανάγκη έγκαιρης διαμόρφωσης της επικοινωνιακής στρατηγικής του τραπεζικού κλάδου για την υλοποίηση του έργου SEPA,
- η συμπερίληψη στα πανευρωπαϊκά σχήματα για τις μεταφορές πιστώσεων και τις άμεσες χρεώσεις ορισμένων ακόμα πρόσθετων υπηρεσιών,
- η περαιτέρω επεξεργασία του πλαισίου για τις κάρτες πληρωμών (χρεωστικές και πιστωτικές), ώστε να περιοριστούν οι πιθανότητες παρερμηνειών και να οριστούν κριτήρια συμμόρφωσης και πιστοποίησης των διεθνών και εθνικών σχημάτων καρτών ως συμβατών με τις απαιτήσεις του SEPA,
- η ανάγκη έναρξης των τεχνικών εργασιών για τη διαλειτουργικότητα των προτύπων που αφορούν τα διάφορα μέσα πληρωμών (κάρτες, μεταφορές πιστώσεων και άμεσες χρεώσεις) και των μηχανισμών ολοκλήρωσης αυτών των πληρωμών (ATM, POS, ACHs κ.ά.),
- η υιοθέτηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών (EPC) από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην ευρωζώνη και η διαμόρφωση εθνικών σχεδίων μετάπτωσης στον SEPA,
- η οριστικοποίηση της απόφασης περί αναγκαιότητας ή μη χρήσης του IBAN του δικαιούχου και του BIC της τράπεζάς του από τους πελάτες των τραπεζών (εντολέας ή οφειλέτης),
- η εξέταση της πιθανότητας διαμόρφωσης ενιαίων προτύπων για υπηρεσίες e-invoicing σε πανευρωπαϊκό επίπεδο,
- η απαραίτητη τήρηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του SEPA που έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο του EPC, και
- η ενεργός εμπλοκή των υπόλοιπων συμμετεχόντων της αγοράς (επιχειρήσεις, Δημόσιο, καταναλωτές) στις εργασίες υλοποίησης του SEPA.

Εξάλλου, λίγες ημέρες μετά τη δημοσίευση της τέταρτης έκθεσης προόδου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών (EPC) ενέκρινε τα παρακάτω κείμενα εκδίδοντας και σχετικά ψηφίσματα:

- SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook version 2.0,
- SEPA Direct Debit Scheme Rulebook version 2.0,
- SEPA Data Model & recommended Standards Selection version 1.0,
- PE-ACH/CSM Framework version 1.0,
- SEPA Cards Framework version 2.0.

Τα κείμενα αυτά αποτελούν τη βάση πάνω στην οποία καλούνται όλες οι ευρωπαϊκές τράπεζες, με προτεραιότητα αυτές που είναι εγκατεστημένες στην ευρωζώνη, να αναπτύξουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους μελλοντικά.

Δ. Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Διεθνές επίπεδο

Αξιολόγηση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ελλάδας από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

Στις 21 Νοεμβρίου 2005 ολοκληρώθηκε η έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (Δ.Ν.Τ.) για την αξιολόγηση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ελλάδας (Financial System Stability Assessment - FSSA), συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων σε σχέση με την εφαρμογή προτύπων και κωδίκων δεοντολογίας στις ακόλουθες θεματικές: τραπεζική εποπτεία, ασφαλιστική εποπτεία, θεσμικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς και πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, περιλαμβανομένης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η έκθεση αξιολόγησης, συνοδευόμενη από τις επισημάνσεις των εμπειρογνομόνων του ΔΝΤ στις εξεταζόμενες θεματικές, δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο του 2006.

Ειδικά στη θεματική της πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, το γενικό συμπέρασμα της έκθεσης είναι ότι η συνολική αποτελεσματικότητα στον τομέα αυτό θα πρέπει να ενισχυθεί. Σύμφωνα με τους εμπειρογνώμονες του ΔΝΤ, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα και να γίνουν βελτιώσεις ως προς τα ακόλουθα:

- (i)** διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου ώστε να ανταποκριθεί στα διεθνή πρότυπα, όπως αυτά διαμορφώνονται στο πλαίσιο της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (FATF),
- (ii)** έγκαιρη ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στο χρηματοπιστωτικό τομέα,
- (iii)** υιοθέτηση και εφαρμογή μέτρων πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις και επαγγέλματα που δεν εμπίπτουν στο χρηματοπιστωτικό τομέα (καζίνο, συμβολαιογράφοι, δικηγόροι κ.ά.),
- (iv)** ενίσχυση των εποπτικών ελέγχων στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και στις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ως προς τη συμμόρφωσή τους με τα ανωτέρω πρότυπα,
- (v)** διαρκής προσπάθεια κατανόησης των κινδύνων που απορρέουν σε όλους τους τομείς της οικονομίας από τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και
- (vi)** ενίσχυση της οργανωτικής δομής, της ισχύος και του προσωπικού της επιτροπής του άρθρου 7 του Νόμου 2331/1995, έργο της οποίας είναι η συγκέντρωση, αξιολόγηση και διερεύνηση των πληροφοριών που διαβιβάζονται σε αυτήν από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ως προς συναλλαγές ύποπτες για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με την υιοθέτηση μέτρων για την εξειδίκευση ορισμένων διατάξεων της Οδηγίας 2005/60/EK για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Σύμφωνα με το κεφάλαιο VI (άρθρα 40 και 41) της Οδηγίας 2005/60/EK (τρίτη Οδηγία) προβλέπεται η υιοθέτηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτελεστικών μέτρων για την εξειδίκευση ορισμένων διατάξεων της.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε και έθεσε προς διαβούλευση το Φεβρουάριο του 2006 κείμενο εργασίας, στο οποίο εξειδικεύονται οι διατάξεις της Οδηγίας αναφορικά με τα ακόλουθα θέματα:

- τα τεχνικά κριτήρια για τους πελάτες, τα προϊόντα και τις συναλλαγές που θα εμπίπτουν στις απλοποιημένες διαδικασίες ενισχυμένης επιμέλειας (Simplified CDD),
- τη συγκεκριμενοποίηση του ορισμού της Οδηγίας για τα Πολιτικά Εκτεθειμένα Πρόσωπα (PEPs),
- την υιοθέτηση αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τρίτες χώρες οι οποίες δεν εφαρμόζουν στο εσωτερικό τους δίκαιο διατάξεις αντίστοιχες με αυτές της Οδηγίας, και
- τη μη εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας σε συγκεκριμένα νομικά και φυσικά πρόσωπα.

Ο κύκλος διαβούλευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ολοκληρώθηκε στα τέλη Μαρτίου 2006. Σύμφωνα με το σχετικό χρονοδιάγραμμα η Επιτροπή θα πρέπει να υιοθετήσει τα μέτρα που σήμερα τελούν υπό διαβούλευση μέχρι την 15η Ιουνίου 2006.

Πληροφορίες σχετικά με τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε το 2005 πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου για τις πληροφορίες σχετικά με τον πληρωτή που πρέπει να συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών. Η εν λόγω πρόταση αποβλέπει στη μεταφορά της Ειδικής Σύστασης υπ' αριθμ. VII για τις «ηλεκτρονικές μεταφορές χρηματικών ποσών» (SR VII) της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (FATF), στην κοινοτική νομοθεσία.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του τρέχοντος έτους πραγματοποιήθηκε η πρώτη ανάγνωση της πρότασης Κανονισμού, από τις Επιτροπές (α) Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE), και (β) Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (ECON) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Επιτροπή LIBE, η οποία έχει και την αρμοδιότητα σύνταξης έκθεσης προς το Κοινοβούλιο, εξέτασε το ζήτημα της συμβατότητας των διατάξεων της πρότασης Κανονισμού με τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/EK για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και η Επιτροπή ECON τις επιπτώσεις της πρότασης Κανονισμού στην οικονομία της εσωτερικής αγοράς.

Τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους αναμένεται, βάσει σχετικού χρονοδιαγράμματος, η υιοθέτηση της έκθεσης των συναρμόδιων επιτροπών από την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Πρόσωπα και οντότητες επί των οποίων έχουν εφαρμογή διατάξεις για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 881/2002

Κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2006, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε 4 Κανονισμούς, με τους οποίους τροποποιείται και συμπληρώνεται ο κατάλογος προσώπων και οντοτήτων επί των οποίων έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Κανονισμού του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΚ) 881/2002 για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν. Οι εν λόγω Κανονισμοί της Επιτροπής είναι οι ακόλουθοι:

- (ΕΚ) 76/2006 της 17ης Ιανουαρίου 2006,
- (ΕΚ) 142/2006 της 26ης Ιανουαρίου 2006,
- (ΕΚ) 246/2006 της 10ης Φεβρουαρίου 2006,
- (ΕΚ) 357/2006 της 28ης Φεβρουαρίου 2006.

Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, εκδόθηκαν επίσης οκτώ Κανονισμοί της Επιτροπής και του Συμβουλίου αναφορικά με πρόσωπα και οντότητες της Σομαλίας, του Σουδάν, της Δημοκρατίας του Κογκό, της Ακτής Ελεφαντοστού και της πρώην Γιουγκοσλαβίας, επί των οποίων έχουν εφαρμογή διατάξεις για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων.